

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԹԻԻ 2

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՐԱՆԻ

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԵՐԵՍՓՈՒՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲԱՑՈՒՄ 1874 ԱՄԻՆ

ՆԻՍՏ ԱՌԱՋԻՆ

14 ՅՈՒՆԻՍ 1874

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԻԻԿԷՆՏԻՍԵԱՆ

1874

Ք. Ն. Պ. Զ. Ա. Ն. Ս. Ռ. Բ. Կ. Մ. Գ. Ը. Թ. Կ. Մ. Գ. Ը.

ԲԵՅՈՒՄ 1874 ԵՄԻՆ

ՆԻՍ Բ.

14 ՅՈՒՆԻՍ 1874

ՆԱԽԱԳԱՀ. — ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԲ
ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — ՌՈՒՄԻՆԵԱՆ ԷՖ. (առժամանակեայ կարգեալ)

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՅ

1. Վաւերացում նախորդ Ատենագրութեանց :
2. Ընտրութիւն Դիւանի Ընդհանուր ժողովոյ :
3. Ընտրութիւն Ազգ. Վարչութեան Կրօն. ժողովոյ :
4. Ընտրութիւն պակասձ անդամոց Քաղ. ժողովոյ :
5. Ազգ. Սահմանագրութեան փոփոխեալ տրամագրութիւնք :
6. Ազգամարայ Վաթուղիկոսական խնդիր :

Ատենապետ Ազարէկեան Սարգիս էֆ. անձնական տկարութեան պատճառաւ բացակայ ըլլալով, նախագահ Սրբազան Հօր և Ժողովոյ հրահրանաց վրայ Ռուսինեան էֆ. առժամանակեայ կերպիւ Ատենապետութեան աթոռը կանցնի և կը բանայ Ատենանը ժամը 7 1/2 ին ի ներկայութեան 42 երեսփոխանաց, որոց վերջնական թիւը թէև 51 ի յանգեցաւ, սակայն մեծամասնութիւն չկրցաւ գոյանալ :

Ատենապետ էֆ. առաջին խնդիր նախորդ Ատենագրութեանց վաւերացումն ըլլալը յառաջ բերելով և յայտնելով թէ վաւերացման դրուած Ատենագրութիւնք 63 ըդ նստէն կսկսին, հրահրեց Երեսփոխանները նախ 63 ըդ ին վրայ դիտողութիւն եթէ ունին, յայտնել :

ԽՅՃԱՍՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. — Ատենագրութեան վրայ խօսելէն առաջ կը հարցնեմ նախ Դիւանին թէ ինչո՞ւ Քննիչ Յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը դուրս ձգուած է խնդրոց կարգէն. վասն զի այդ խնդիրը կապակցութիւն ունի նախորդ Ատենագրութեանց վաւերացման հետ, և անոր համար ետ մնացած էր վաւերացումը :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ըսել է որ ձեր դիտողութիւնը խնդրոց կարգին վրայ է. դիտողութիւն՝ զոր արդէն ձեր օրաթերթովն ալ հրատարակած էք : Ես իբր առժամանակեայ ատենապետ տեղեկութիւն չունենալով խնդրոց կարգին վրայ, չեմ կրնար պատասխանել ձեր հարցման. ուստի Ատենադպիր էֆ. ին կը թողում պատասխանել :

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ Տ. ԷՖ. — Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգը չէ անցեր կրտսեր . չեմ կրնար յիշել թէ այդ ինչպէս եղած կըլլայ . եթէ պակսեր է խնդրոց կարգէն , կրնայ դարձեալ հոն մտնել երբ ժողովն որոշէ : Բայց կը յիշեմ որ ասկէց առաջ ուրիշ խնդիրներ ալ կային որքայով դուրս մնացած են . վասն զի Վարչութիւնն այս խնդիրները ներկայացուցեր էր իրր ստիպողական . ուստի թէ որ դուրս մնացած խնդիրներ կան , մասնաւոր դիտմամբ կամ նպատակաւ չէ :

ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Իբրև Վարչութեան Քաղաքական ժողովոյ Ատենադպիր կը պատասխանեմ Նուսուֆեան էֆ . ի ըրած ակնարկութեան թէ Վարչութիւնը պատասխանատու չէ Ընդհանուր ժողովոյ խնդրոց կարգին համար . զի իրեն չվերաբերիր անոր կարգադրութիւնը և ոչ իսկ միջամտութիւն ընելու իրաւունք ունի . այլ կը զրկէ Ընդհանուր ժողովոյ դիւանին , և անոր անկէ պէտք եղած կարգադրութիւնն ընել :

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ Տ. ԷՖ. — Վարչութիւնը պատասխանատու է ըսել չուզեցի . ես ոչ Վարչութեան և ոչ Ընդհանուր ժողովոյ դիւանին վրայ պակասութիւն ձգել ուզեցի . այլ ըսի թէ դուրս ձգուած խնդիր եթէ կայ , մասնաւոր դիտմամբ կամ նպատակաւ չէ : Վարչութիւնը խնդրոց կարգ մը պատրաստեր զրկեր էր Ընդհանուր ժողովոյ դիւանին , զոր դիւանն ընդունեց և ես ալ ստորագրեցի անոր տակն իբր Ատենադպիր : Ար կարծեմ թէ ինչպէս առաջ ալ ըսի , ուրիշ խնդիրներ ալ կան դուրս մնացած , զորս եթէ ժողովն որոշէ անմիջապէս նորէն խնդրոց կարգը կրնան մտնել . բայց այսօրուան ներկայացուած խնդրոց կարգը վերջընթեր նիստին խնդրոց շարունակութիւնն է :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Ատենադպիր էֆ . կըսէ թէ ոչ Վարչութեան վրայ է պատասխանատուութիւնը և ոչ դիւանին վրայ . ուրեմն որո՞ւ վրայ է : Շատ ցաւալի է որ պատասխանատու չկայ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. (Ընդմիջելով) — Պատաս-

խանատուութիւն չըսաւ , այլ պակասութիւն ըսաւ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. (շարունակելով) — Նուսուֆեան էֆ . ըսաւ նաև թէ ուրիշ խնդիրներ ալ կան դուրս մնացած , ինչպէս որ իրօք ալ անանկ է . ուրեմն ինչո՞ւ կը մտնայ և կատարագրէ խնդրոց կարգն՝ երբ թերի է կամ թէ որ պատճառով մը այդ խնդիրներն ետ մնացած են , ինչո՞ւ պատճառը չբացատրեր և չյիշեցներ ժողովին : Ո՛չ միայն Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը կը պակսի խնդրոց կարգէն , այլ նաև կը պակսին Ատենական կանոնաց ծրագիրը , 70—71 ի Վարչութեան Համարատուութիւնը . նոյնպէս 71—72 ի Քաղաքական ժողովոյ Համարատուութիւնը , որ մինչև ցարդ ո՛չ հրատարակուեցաւ և ո՛չ խնդրոց կարգը մտաւ . իմ Ատենադպրութեանս օրով Քաղաքական ժողովոյ Համարատուութիւնն ալ որ արդէն տպագրութեամբ հրատարակուած և հաղորդուած է Երեսօրիսանաց , դեռ խնդրոց կարգը մտած չէ . ասոնց ամենն ալ խնդրոց կարգը մտնելու են , պէտք է դիտանաք թէ ի՞նչ խնդիրներ ունինք :

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. — Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին խնդրոց կարգէն դուրս մնալուն նկատմամբ Նուսուֆեան էֆ . կըսէ թէ դիտմամբ չէ . կը հաւատանք որ այնպէս ըլլայ , ըսաւ նաև թէ ուրիշներ ալ կան որ դուրս մնացած են . սակայն ուրիշները չունին այն կարևորութիւնը՝ զոր ունի Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն , Ընդհանուր ժողովոյ գոյութիւնն ու պատիւը այդ խնդրէն կախումն ունի . անոր համար ըսի թէ խնդրոց կարգին մէջ ըլլալու էր այն . ուստի կառաջարկեմ որ խնդրոց կարգն անցնի այսօր , քանի որ Նուսուֆեան էֆ . ալ կըսէ թէ կրնայ անցնիլ :

ՊԵՆԵԱՆ Թ. ԷՖ. — Միսալ հասկացողութիւն մը կայ , դիւանը չըսեր թէ դուրս ձրգուած են , այլ ներկայ խնդիրներն ստիպողական դատուած են . տարակոյս չկայ թէ այդ յիշուած խնդիրները հետագայ նիստին խնդրոց կարգին մէջ պիտի զետեղուին , ինչպէս նաև Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն ալ : Ըստ իս ակելորդ է այսօր ատենադրութեանց վրայ խօսիլ , վասնզի մեծ մաս չկայ և վաւե-

րացում չպիտի կրնայ ըլլալ : Ես կառաջարկեմ յաջորդ խնդրոյն անցնիլ :

ԻՓԷԿՃԵԱՆ Զ. ԷՖ. — Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին խնդրոց կարգն ըլլալը չեմ յիշեր , ՅՅ ըդ նստին հետ կապակցութիւն ունի այդ տեղեկագիրը և նոյն նստին մէջ արձանագրուած է թէ տեղեկագիրն ընդունուեցաւ և Պատրիարքին հրատարականը մերժուեցաւ , իսկ հրատարակալ Պատրիարքին առաջարկութիւնն ալ խնդրոց կարգ անցաւ և այնպէս մնաց . անկէ ետև տեղեկագիրը բնաւ խնդրոց կարգ անցած չէ . բայց պահ մը ընդունիմ թէ տյնպէս էր . սակայն ես կը զարմանամ թէ ի՞նչպէս այդչտի ստիպողականութիւն ունեցող տեղեկագիր մը մինչև հիմա մոռցուեր է և այս օր ելեր կը փնտռեն . չէ թէ այսօր , այլ շատոնց պէտք էր յիշելք . մի թէ կը բնանայիք , ինչո՞ւ ժամանակին չփնտուեցիք , ա՛յսպէս կը կատարէք ձեր երեսօրիսանական պարտաւորութիւնը , ես կուզեմ որ Ընդհ . ժողովէն ներս մտած ամեն խնդիր պահուի դիւանին զըրասեղանին վրայ , անցեալ անգամ ես էի որ դիտողութիւն ըրի այս մասին , բայց դիւանըն ունկնդրութիւն չըրաւ , և իմ խօսքիս թիւր մեկնութիւն արուեցաւ : Այժմ նորէն պիտի առաջարկեմ դիւանին որ խնդրոց կարգը միշտ սեղանին վրայ ըլլայ , շատերնիս կը մոռնանք թէ ի՞նչ տեսակ խնդիրներ մտեր են Ընդհանուր ժողովոյ մէջ և ի՞նչ լուծումն առեր են : Կորէն մէկիկ մէկիկ պիտի հարցնեմ , ո՞ւր է Ատենական կանոնաց ծրագիրն , ո՞ւր է նախորդ Պատրիարքին Սահմանադրութեան վրայ ըրած առաջարկութիւնն , ո՞ւր է նախորդ Վարչութեան համարատուութեան տեղեկագիրն , ո՞ւր է նաև արդի Վարչութեանն՝ որուն պաշտօնը լրացած է , ո՞ւր են ասոնք ամենը , քանի որ վերջնական որոշում չկան՝ պէտք է խնդրոց կարգին մէջ մնան :

Ասոնցմէ զատ դեռ շատ բան կը պակսին խնդրոց կարգէն , ժողովրդեան կողմէ հանրագրութիւններ եկած են , որոնք պէտք էին խնդրոց կարգին մէջ պահուիլ , և ժողովոյն ալ պարտքն էր նկատողութեան առնուլ զանոնք և կարգէն դուրս չհանել մինչև որ վերջին որոշում ստանան : Ուստի իբր եղբակացութիւն նորէն կառաջարկեմ որ ժողովէն ներս

մտած խնդիրները դիւանին գրասեղանին վրայ պահուին առանց բացատրութեան , և դիւանին պարտաւորութիւնն ըլլայ զանոնք ամենքն ալ ներկայացնել ժողովոյ նիստերուն թէ ժամանակը ներէ և թէ՛ չներէ : Իսկ գալով Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին , զոր կը փընտրուէք , այդ տեղեկագիրը բնաւ մտած չէ խնդրոց կարգը :

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. — Իրիկձեան էֆ . շատ մը խնդիրներ մէջ բերելով վարպետութեամբ մը բուն հարկաւոր եղածն դուրս ձրգեց խնդրոց կարգէն . ըսաւ թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը բնաւ խնդրոց կարգը մտած չէ . իրաւ է թէ շատ խնդիրներ կան խնդրոց կարգէն դուրս ձգուած , որոնք պէտք է նորէն կարգ անցնին . բայց մեր նպատակը խնդրոց կարգին մէջ եղած թերութիւնները յուզել չէր Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը փնտուելով , այլ որովհետև ՅՅրդ նստի Ատենադրութեան վրայ դիտողութիւն պիտի ըլլար , յիշեալ տեղեկագիրը նոյն նստին հետ կցորդութիւն ունենալուն համար իբրև օրուան խնդիր նկատելով փնտուեցինք զայն , իսկ Իրիկձեան էֆ . ընդհակառակն կըսէ թէ տեղեկագիրը բնաւ խնդրոց կարգն անցած չէ . սխալ է այս . . .

ԱՂԱՏԷԿԵԱՆ Մ. ԷՖ. (Ընդմիջելով) — Նա այդպէս չասաց , սուտ կըսէք , Ի՛նչէ՛լէ՛ն պէս մի՛ խօսիք , շիտակը խօսեցէք :

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. (բողբեղով Աղաբէկեան էֆ . ի դէմ) — Պատուոյ դէմ խօսեցաւ , հատուցում կը պահանջեմ . մինչև որ պատուոյ ազատութիւնս չվերադարձուի չեմ կրնար խօսքս շարունակել :

Այս պահուս Ատենան իւր հանդարտութիւնը կը կորսնցնէ և բաւական աղմուկ կը յառնէ երեսօրիսանաց մէջ :

ՍՐԲԱԶԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ. — Շատ կը ցաւիմ որ Ազգին ներկայացուցիչն եղող այս մեծ ժողովը կռուոյ ասպարէզ կը դառնայ , և առաւել կը ցաւիմ տեսնելով որ ազգը դաստիարակելու պաշտօն և կոչումն ունեցող անձինք բարի օրինակ ըլլալու տեղ իրենք կը կուրին . բաւական է յիշել որ եկեղեցւոյ մէջ կը գըտնուինք , մեր եկեղեցւոյ պատկառանքը մա-

նաւանդ պահելու ենք . կաղաչեմ , այսպիսի անարգական խօսքեր մի ընէք և կիրք մի բանեցնէք : Այս խրատն ամենուդ համար ալ հուշամ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Ժողովին շիտի վիճակին մէկ պատճառն ալ ատենական կանոնադրութեան մը չգոյութիւնն է . անարգական կամ անվայել բառ արտասանողը խտրելի կարգ հրահրեալ է ըստ օրինի :

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ . ԷՖ . — Գոհ եմ Արքայան նախագահին և Ատենապետ էֆէնտիին ըրած դիտողութիւններէն : Ուստի խօսքս կը շարունակեմ — Իփէկճեան էֆէնտի կըսէ թէ տեղեկագիրը 65 ըրդ նստին մէջ ընդունուեցաւ և խնդիրը վերջացաւ . այնպէս չէ . եթէ այնպէս ըլլար , Խրիմեան Արքայան հրաժարականն ընդունել պէտք էր , որ չէ ընդունուած . ընդհակառակն նոյն տեղեկագիրն մէջ երեք խնդիր բաց թողուած է . Վանայ Պողոս վարդապետին քսորի խնդիրը , Երուսաղէմի հեռագիրը և նախորդ Քաղաքական ժողովոյ անդամոց խարդախ կոչուելու խնդիրը : Այս խնդիրները դեռ լուծում առած չեն , պէտք է որ դատաստանը տեսնուի և ամբաստանեալը խալըսի ասոնցմէ . Ազգն ու երեսփոխանութիւնը դատաստան խնդրած է , և այս դատաստանը տեսնելու համար պէտք է որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը դուրս հանուի և օրուան խնդրոց կարգըն անցնի . ինչո՞ւ կը խուսափին դատաստանէ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Կարծեմ թէ խօսողաց ամենուն առաջարկութիւնները հոս կը յանգին որ խնդրոց կարգէն բարձուած խնդիրները նորէն ի կարգ դրուին . Ատենադպիր էֆ . ալ ըսաւ որ անոնք բարձուած չեն և նորէն կարգին մէջ պիտի դրուին . ուրեմն ամենուն կարծիքն ալ սա է թէ ի՞նչ խնդիրներ որ կան քննելիս և նորէն խնդրոց կարգ մը չինվի :

ԶԱՅՆԵՐ — Այո՛ , այո՛ :

ՊԵԿԵԱՆ Թ . ԷՖ . — Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն խնդրոց կարգին մէջ ըլլալուն կամ չըլլալուն վրայ խնդիր մը ծագեցաւ . մինակ Իփէկճեան էֆ . պնդեց թէ խնդրոց

րոց կարգին մէջ չէ այն . անոր համար վէճելու և վէճը կռուոյ փոխուեցաւ : Ես պիտի հաստատեմ թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցած էր արդէն . և թէ ի՞նչպէս , — ահա՛ 67 ըրդ նստին ատենադրութիւնը . նոյն նստին մէջն էր որ Օտեան էֆ . Քաղաքական ժողովոյ հրաժարականի խնդրոյն առթիւ հարցուց թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգին մէջն է . այո՛ ըսուեցաւ նոյն օրը . ուրեմն , ըսաւ , Քաղաքական ժողովոյ հրաժարականը պէտք է ընդունուի և հրաժարեալները չվերընտրուին . ինչո՞ւ . — անոր համար որ դատաստան պիտի տեսնուի : Ահա՛ Օտեան էֆ . ի նոյն օրուան խօսքերը կը հաստատեն թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն է :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Հիմայ կրնայ չինվիլ խնդրոց կարգը :

ՊԵԿԵԱՆ Թ . ԷՖ . — Միթէ մեծագոյն մասը չըսէ թէ խնդրոց կարգին մէջ է տեղեկագիրը , կրնա՞յ ըլլալ այդ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Փոխանակ հարցուփորձ ընելու խնդրոյն ամէն մէկ կէտին վրայ . ի՞նչ է առաջարկութիւննիդ , զայն ըրէք լմանցուցէք :

ՊԵԿԵԱՆ Թ . ԷՖ . (67 ըրդ ատենադրութիւն ի ձեռին , կը կարգայ 965 երեսին մէջ Օտեան էֆ . ի խօսքերուն մէկ մասը) — Տեղն եկաւ ըսելու թէ հոս թերի կայ Օտեան էֆ . ի խօսքերուն մէջ : Օտեան էֆ . նոյն օրը հարցուց թէ տեղեկագիրն օրուան կարգին մէջ է , և ամեն կողմէ «յո՛ պատասխանը արուեցաւ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Խօսքն ատոր վրայ չէ . դեռ 67 ըրդ ատենադրութեան չեկանք . 63 ըրդին վրայ խօսք ունի՞ք :

ՊԵԿԵԱՆ Թ . ԷՖ . — Խօսքս վերջացնելով կըսեմ թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն արդէն խնդրոց կարգին մէջ է : (Այդ ձեռ կարծիքն է) — ո՛չ , ժողովին որոշումն է :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — 63 ըրդ ատենադրութեան վրայ դիտողութիւն ունեցող կա՞յ :

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Ք . ԷՖ . — Ո՛չ , խնդրոց կարգը պէտք է որոշուի :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Խնդրոց կարգին վրայ որքան ալ վիճիք , չէք կարող բան մը ընել , թէ և երեք չորս նիստ շարունակ խօսիք . ով որ դիտողութիւն մը ունի խնդրոց կարգին վրայ թող գրով ներկայացնէ դիւանին :

ԻԽԹԻՒՃԵԱՆ Կ . ԷՖ . — Խօսք կուղեմ խնդրոց կարգին վրայ . շուտ լմանալու կերպն ինչ է նէ այն պիտի հասկըցնեմ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Քուէի պիտի դնեմ ԶԱՅՆԵՐ . — Քանի որ մեծամասնութիւն չունի ժողովը , քուէի չկրնար դրուիլ . միայն վիճարանութիւնը կրնայ շարունակուիլ :

ԻԽԹԻՒՃԵԱՆ Կ . ԷՖ . — Խնդրոց կարգը չինելու եղանակին վրայ է խօսքս . որովհետև սա ու նա խնդիրներ մէջ խաղցեր են կըսուի խնդրոց կարգէն և այժմ յիշատակութիւններն անգամ չկայ , կառաջարկեմ որ դիւանին յանձնուի ատենադրութիւններն սկիզբէն բանալ նայիլ , ինչ խնդիրներ որ անյայտ եղեր կամ անյիշատակ մնացեր են կարգաւորեալ ցանկը չինել և բերել ժողովին , որպէս զի ժողովը զանոնք ի քնին առնելով իրենց ստիպողականութեան կարգաւր վիճարանութեան դնէ և որոշէ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ԶԱՅՆԵՐ . Շա՛տ լաւ , շա՛տ լաւ :

ՄՐԱԶԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ . — Կառաջարկեմ որ Ընդհանուր ժողովոյ մէջէն Յանձնաժողով մը դրուի և պաշտօն ունենայ ժողովին ներկայանալի խնդիրները պատրաստել , լուսաբանել և այնպէս բերել , որպէս զի ժողովոյն մէջ դրուած ատեն երկար վիճարանութեան չկարօտելով՝ փութապէս որոշում ստանան : Եւ եթէ ժողովը հաճի , այդ Յանձնաժողովոյն անդամոց ընտրութիւնն ալ կուղեմ որ ինձ յանձնէ :

ԱՂԱԲԷԿԵԱՆ Մ . ԷՖ . — Ես լաւ չհասկըցայ զայդ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Յանձնաժողով մը կառաջարկէ Սրբազան նախագահը , որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ Ընդհանուր ժողովոյ ներկայանալի խնդիրները քննել պատրաստել և առաջնութեան կարգաւ ներկայացնել ժողովին :

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Ք . ԷՖ . — Օգտէն էֆ . դիտեց որ նախորդ ատենադրութեանց վաւերացման խնդիրը ժողովը չկրնար ձեռք առնուլ մինչև որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգը չանցնի : Ես ալ կը յաւելցնեմ թէ քանի որ վաւերանալիք ատենադրութեանց մէջ բնաւ յիշատակութիւն չկայ այն դռնփակ նիստին՝ որ տեղի ունեցաւ ասկէց առաջ , չենք կրնար նոյն ատենադրութեանց վաւերացման ձեռնարկել . նոյնպէս վերջին Պատրիարքական ընտրութեան տաճկերէն հանրագիրն՝ որ երեսփոխանաց կողմէն ստորագրուեցաւ , ատենադրութեան մէջ չէ անցած . հարկ է զայն ալ թարգմանութեամբ հանդերձ և իւր տակը գտնուած ստորագրութիւններով միատեղ անցնել ատենադրութեան մէջ :

ԷՆՔՍԷՐՃԵԱՆ Տ . ԷՖ . — Բայց ամենէն աւելի կարևորն է Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն խնդրոց կարգն անցնիլ . այս առաջարկութիւնն ես ալ կը կրկնեմ :

ԻՓԷԿՃԵԱՆ Հ . ԷՖ . — Լաւ կը համարիմ որ խնդրոց կարգին վրայ վիճարանութիւնը շարունակուի , թէ և առ ի չգոյէ մեծագոյն մասին որոշում ալ չկրնայ ըլլալ : — Այն երեսփոխան էֆէնտիներն՝ որ ատենադրութիւն ի ձեռին պնդեցին թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգ անցած է , կերեւի թէ ինչ որ ատենադրութեանց մէջ տեսնեն խնդրոց կարգն անցած կը համարին : Բայց ես այնպէս չեմ հասկընար . այս մասին իմ ըմբռնումս սա է թէ այն խնդիրները՝ որոնց վրայ որոշում եղած է ժողովէն խնդրոց կարգըն անցնել , կամ թէ վարչութեան կողմէն եկած են և դիւանը զանոնք ընդունած , անոնք միայն խնդրոց կարգ կանցնին : Մասնաւորապէս Պէկեան էֆ . ի կը պատասխանեմ պարապ տեղը ժամավաճառ չընել ժողովն այնպիսի առարկութիւններով , զորոնք իմ խօսքերս չկրնալով ըմբռնել , անոնց վրայ կը հիմնէ և թիւր մեկնութիւններ կուտայ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . (ընդմիջելով) — Անձի հետ մի խօսիք :

ԻՓԷԿՃԵԱՆ Հ . ԷՖ . — Ես անձի հետ գործ չունիմ . բայց միշտ պիտի մտքառիմ այն անձանց գէ՛մ , որոնք ճշմարտութեան կը չե-

դին . իբրև Ազգային Երեսօխոսան եկած եմ հոս ճշմարտութիւնը պաշտպանելու , և մեր պարտքն է չեղիլ ճշմարտութեան շաւղէն , ինչպէս Ամեն . Սրբազան Պատրիարքն իւր ուխտը կատարած օրն յորդորեց իւր ատենաբանութեանը մէջ . ուստի Սրբազան Հայր , միշտ պիտի խօսիմ այնպիսեաց դէմ որք կը շեղին ճշմարտութենէ : Անոնք որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին այնչափ մեծ կարեւորութիւն կուտան , և կը հետեցնեն թէ Խորիմեան Սրբազանի դատաստանը պէտք է տեսնուի , թերևս կը կարծեն թէ ես կը վախնամ այդ դատէն և փախուստ կուտամ . շատ կը սխալին այս պարագային մէջ . Ընդհանուր ժողովը լաւ կը յիշէ թէ երբ հրաժարեալ Քաղաքական ժողովոյ 6 անդամոց ստորագրութեամբ բողոքստան հրաժարագիր մը եկաւ ժողովին , ես էի որ անուշ տեղը կապուիլ չուզեցի և սնդեցի որ դատաստան տեսնուի և յանցաւորը յայտնուի : (Ուրեմն անցեալը մի մտնաք . ես փախուստ տալ չեմ ուզած , այլ ընդհակառակն այդ դատաստանին տեսնուելուն պնդողն ես եղած եմ : Եւ եթէ քիչ մը համբերութիւն ունենայիք , նշանակեք էի թէ ինչ պարտագանցութիւններ եղած են , զորս կը յուսամ թէ պիտի վերջանան ներկայ Սրբազան Պատրիարքին օրով . կարգը պիտի գայ , որ այն բանը՝ զոր դուք յակամայից կը խնդրէք , ես խստիւ պիտի պահանջեմ : Քրիստոստուր է՞՞ . ըսաւ . « դռնփակ նիստ մը կայ որ անյիշատակ մնացած է ատենագրութեանց մէջ » : Ես ալ զայդ պիտի փնտռեմ : Թող զայս . նախորդ Պատրիարքին վերջին հրաժարագիրը կայ , որ նոյնպէս բնաւ յիշատակուած չէ Ատենագրութեանց մէջ . ես զայդ ալ պիտի պահանջեմ : (Քրիստոստուր է՞՞ . — Այո՛ , պէտք են) : Ուստի անոնք՝ որ յակամայս կը պահանջեն այս ամենը , ես կամաւ և սկզբունքով պիտի պահանջեմ , և եթէ դուք փախուստ ալ տալ ուղէք , ես չպիտի թողում օձիքնիդ :

ՄԱՋԼՄԵԱՆ Յ . ԷՅ . — Մինչև որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգ չանցնի , չենք կրնար կրսնն , նախորդ Ատենագրութեանց վաւերացման խնդրոյն ձեռք զարնել : Ասի պայման մ'է , զոր ես չեմ կրնար ընդունիլ . քանզի պայմանաւոր խնդիր

մը անընդունելի է : Արսեն նաև թէ շատ խնդիրներ ալ կան որ դուքս մնացած են խնդրոց կարգէն . ասոնց վրայ կրնային ժամանակին դիտողութիւն ընել : Ազէկ կըլլար որ Ատենագրութիւնք վաւերանային , և ետքը Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին խնդրոց կարգն անցնիլը կամ չանցնիլն որոշուէր . կարելի ալ է որ Ատենագրութեանց վաւերացմանէն ետև նոյն տեղեկագրին խնդրոց կարգ անցնիլն աւելի չանցնիլն որոշուեր . թերևս Ատենագրութեանց վրայ ըլլալիք դիտողութիւններէն և վիճարանութիւններէն ետև միտքերը լուսարանուելով հարկ չպիտի մնար տեղեկագիրը խնդրոց կարգ անցնել : Եթէ դէպքը ծանրակիւռ և յուզմունք պատճառող չըլլար , եղած դիտողութիւնք այսչափ չպիտի ընդարձակիին . բայց ծանրակիւռ ըլլալուն համար խօսքերն երկարեցան : Թող չկարծուի թէ Երեսօխոսան կայ որ կուղէ ծածկել և փախուստ տալ դատաստանէ . ես կը հաւատամ որ ամենուս նպատակը մէկ է , կը հաւատամ որ ամեն Երեսօխոսան իւր խղճի ձայնին հետևելով իւր պարտքը կատարել և ճշմարտութեան պաշտպան կանգնիլ կը փափաքի : Սրբազան Նախագահն առաջարկութիւն մը ըրաւ , որուն վրայ թէև տակաւին դիտողութիւն ընող մը չեղաւ , սակայն ես կուզեմ քանի մը խօսք ընել . Նորին Սրբազնութիւնը տեսնելով Ընդհանուր ժողովոյ յուզեալ վիճակը , պահ մը կարծեց թէ խնդիրները հասուն չներկայանալուն համար է որ վէճի առիթ կըլլան և չեն կրնար լուծում մ'ստանալ , ուստի և ասոնց լուծումը դիւրացնելու համար Յանձնաժողով մը առաջարկեց : Այնպէս չէ , Սրբազան Հայր . կան խնդիրներ որ կայծի մը պէս կը բռնկին և կը բորբոքին . կան ալ որ շուտով կը մարին ու կանցնին :

Չեմ կարծեր որ Ընդհանուր ժողովը կարենայ ի պաշտօնէ յանձնարարութիւն մ'ընել այս մասին . բայց Նորին Սրբազնութիւնը կրնայ ուզած Երեսօխոսանները հրաւիրել և բանակցիլ յուզման ենթակայ եղած խնդրոց վրայ համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար : Ուստի դառնալով այն կէտին թէ առանց Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցնելու կարելի չէ Ատենագրութեանց վաւերացման ձեռնարկել , ա-

սանկ առաջարկութիւն մը չեմ կրնար ընդունիլ . իմ կարծեօքս պէտք է որ այսօրուան խնդրոց կարգին հետևելով Ատենագրութեանց վրայ դիտողութիւններն ըլլան , և վաւերացումները կատարուին . իսկ յաջորդ նիստին մնայ խնդրոց կարգին վրայ եթէ հարկ է նոր խնդիրներ յաւելցնել . կարելի է թէ Ատենագրութեանց վաւերացումէն ետև հարկ չմնար նոր խնդիր ևս յաւելցնել :

ԱՂԱԲԷԿԵԱՆ Մ . ԷՅ . — Սրբազան Պատրիարքին առաջարկութիւնը չկրնալով ըմբռնել , խօսք ուզած էի բացատրութիւն մը առնելու նպատակաւ . կարծեցի թէ խնդրոց կարգին վրայ բացուած վէճը լուծելու համար է Սրբազան Հօր առաջարկած Յանձնաժողովը : Արդեօք այնպէս է մի Սրբազան Հայր :

ՄԲԱՋԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ . — Ամեն խնդրոց համար , որոնք վէճի ենթակայ են : Պաշտօնական Յանձնաժողով չէ ըսածս , խնդիրները հասցնելու և լուծմանը դիւրութիւն մը տալու համար կուզեմ զանազան կուսակցութեանց ներկայացուցիչներէն 10/15 երեսօխոսան մէկ տեղ բերել , իմ ներկայութեանս թոյլ տալ որ ուզածնուն չափ խօսին վիճին , մինչև որ իրենց մէջ համաձայնութիւն մը գոյանայ , և յետոյ խնդիրները ժողովին բերել , որպէս զի քիչ խօսքով որոշումները տրուին : Ահա՛ այս է իմ առաջարկութիւնս , զոր եթէ ժողովը ընդունելութեան արժանի համարի , անմիջապէս պիտի կատարեմ :

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ . ԷՅ . — Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին խնդրոց կարգին մէջ դրուելու կարևորութեան վրայ ըրած խօսքերէս այնպէս կարծուեցաւ թէ նոր բան մը կառաջարկեմ , բայց այնպէս չէ . այդ տեղեկագիրը 63 րդ նիստին մէջ է արգէն , որուն արձանագրութիւնը վաւերացնել կը նշանակէ տեղեկագիրը վաւերացնել , բայց ինչպէս պիտի վաւերացնենք առանց տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցնելու , քանի որ նոյն տեղեկագիրն 3 առաջարկութիւն բերած էր . արդեօք ատոնց ամենն ալ պիտի վաւերացնենք միևնոյն կարգին մէջ . գիտէք թէ նոյն նիստն էր որ ամբաստանութեան տակ ինկած է 63 երեսօխոսաններէ . անցեալ օգոստոսի 24 ի

նիստն է այն : Ուստի նորէն կառաջարկեմ որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցնի . իսկ թէ որ կրնալ իմանայք : Սրբազան Հօր առաջարկութիւնը թող այս խնդրոյն վրայ փորձուի , տեսնենք թէ ինչ արդիւնք կուենայ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս . ԷՅ . — Իրիկճեան է՞՞ : մէյ մը ըսաւ թէ ամեն խնդիր՝ որ ընդհ . ժողովէն ներս կը մտնէ , պէտք է խնդրոց կարգըն անցնի . այս խօսքն օրինաւոր չէր , անոր համար առջի բերան զարմանքս զբաւեց . վասնզի շատ խնդիրներ կը գլորին կիյնան հոս , բայց միթէ կրնան խնդրոց կարգն անցնիլ երբ ժողովը խնդրոց կարգը չէ անցուցած : Յետոյ ըսաւ թէ երբ ժողովը որոշէ այն ատեն խնդիր մը խնդրոց կարգը կը մտնայ . այս վերջին խօսքովն առաջինը հերքեց և ուղղեց իր սխալը՝ վասնզի օրինական պայմանէ դուրս եկած խնդիրները չեն անցնիլ կարգ խնդրոց , բայց երբ կըսէ թէ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգ չանցաւ , շատ կը սխալի . եթէ հրաւիրագրերը գրպանս ըլլային , կը հանէի կը ցուցնէի , մէկ անգամ չէ , այլ քանի մը անգամ հրատարակուեցաւ խնդրոց կարգին մէջ : Իրիկճեան է՞՞ . ըսաւ նաև թէ նախորդ Քաղ . ժողովոյ 6 անդամներէն հրաժարական եկած է . իբր թէ ուրիշ անդամներ դուրս մնացած ըլլային : Նախորդ Քաղ . ժողովը քանի՞ հոգի էիննէ անոնք միայն ստորագրեցին հրաժարականը , ինչպէս նաև իրենց հրաժարքին բացատրութեան տեսքը , զոր ժամանակին հրատարակած և հազորդած են Երեսօխոսան է՞՞՞նտիներուն :

Գրեք կան՝ որ ատենագրութեանց մէջ չեն անցած , ամբողջ նիստ մը կայ՝ որ մէջ խաղցած է և յիշատակութիւնն անգամ չկայ ատենագրութեանց մէջ , այն է անցեալ սեպտեմբեր 28 ին 80 ի չափ երեսօխոսանաց ներկայութեամբն եղած նիստը , որ բացուեցաւ ու անմիջապէս զոցուեցաւ , որով ետքն անմիջապէս դիւանին Ա . և Բ . Ատենապետները պարտաւորեցան միանգամայն հրաժարելու , և անկէ ետքը Սրբազան Պատրիարքին հրաժարականը տեղի ունեցաւ :

Կը հրաւիրէք զմեզ այնպիսի նիստի մը ատենագրութեան վրայ դիտողութիւն ընել , որոյ պարունակութիւնը խնդրոյ տակ է , բնական է որ այժմ այս վիճարանութիւնը պիտի

յարուցանէր: Թող չըսէ խիչկէնէն էֆ. Թէ ինչո՞ւ Պատրիարքի ընտրութենէն յառաջ քննութիւն չպահանջեցիր, ասոր պատասխանն ինք գիտէ, դատող իշխանութիւնը կը վրնտըռէինք, և Թող յիշէ նաև Օտեան էֆ. ի խօսքը, այն օրն՝ երբ նոր Քաղ. Ժողով մը ընտրելու հրաւիրուած էր Ժողովս, որպէսզի Խառն ժողով կազմուելով՝ Պատրիարքական Տեղապահի ընտրութիւնը կատարուի, նա ըսաւ Թէ Խրիմեան Սրբազանին հրաժարականը կատարուած իրողութիւն մ'է, հարկը կը պահանջէ որ նախորդ Քաղ. Ժողովոյ հրաժարականն ալ այնպէս նկատուի, և վերընտրելի չըլլան, վասնզի քննութեան տակ են, և այդ քննութիւնը պիտի կատարուի Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին վրայ: Այժմ որ Նորընտիր Պատրիարք ունինք, և Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգին մէջ չենք տեսներ, իրաւունք ունինք պահանջել որ այդ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցնի, վասնզի քննութեան և դատաստանի պէտքը Սրբազան Պատրիարքին հրաժարականէն ետքն ալ նկատուած է նոյն իսկ տեղեկագրեր էֆ. ի կողմէն: Չեր բուռն վրայապահուել անձանց պատուոյ խնդիրը կայ՝ որ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին մէջ յայտնի ցոյց տուած է, անոր համար կը պահանջենք. և իբրև նախորդ Վարչութեան անդամ առաւել ինձ կը պատկանի իմ պաշտօնակցացս հետ նախանձախնդիր լինիլ և պահանջել որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցնի և քննութեան առնուին անցեալ ցաւալի իրողութիւնները, Թէ և անոնք ծանօթ եղած ըլլան Երեսփոխանական ժողովոյս:

Իսկ այսօրուան խնդրոց կարգին համար կառավարիւմ. 65 և 66 նիստերուն Ատենագրութիւնները, որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրին հետ լծորդութիւն ունին, միւսներէն զատել. և 67 ի և յաջորդ նիստերու Ատենագրութեանց վաւերացման անցնիլ:

ԻԻԹԻԻՃԵԱՆ Կ. ԷՖ. — Սրբազան Հօր առաջարկութիւնը շատ օրինաւոր և խիստ գործնական միջոցն է դժուարին խնդրոց լուծումը դիւրացնելու համար. ասոր փորձն ալ երբեմն եղած է, երբ վիճարանութիւնը յանձուս երկարեր է, համաձայնութիւն գոյացնելու համար Յանձնաժողով դրուած է: այս

անգամ ալ միևնոյն նպատակաւ այդ միջոցը կրնայ ի գործ դրուիլ, միայն Թէ բաւական է որ Սրբազան Հօր հրաւիրելիք անձինքը համոզուելու և համաձայնելու տրամադրութեան մէջ գտնուին:

ՊԵՆԵԱՆ Թ. ԷՖ. — Նախորդ Ատենագրութեանց վաւերացման խնդիրն այսօր չպիտի կրնանք որոշել, ըստ որում մեծամասնութիւն չունինք. և քանի որ Սրբազան Հայրն ալ առաջարկեց Յանձնաժողովով ծեծել այդ խնդիրը, աւելորդ է այլ ևս յուզել. ուստի կառավարիւմ որ յաջորդ խնդրոյն անցնինք:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Յաջորդ խնդիրը վիճարանելի չէ, ընտրութեան խնդիր է:

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՖ. — Եթէ խնդրոց կարգին վրայ սկիզբէն եղած դիտողութեանց մասին իմ տուած բացատրութիւնս, զոր Օգոստէն էֆ. գոհացուցիչ գտաւ, համաձայնութիւն գոյացնէր, վիճարանութիւնն այսքան չէր երկարէր: Այնպէս կարծուեցաւ Թէ դիւանը դիտմամբ խնդիրներ դուրս ձգեր է. ըսի Թէ խնդրոց կարգը վերջընթեր նիստին շարունակութիւնն է. ըսի նաև Թէ իրաւ դուրս մնացած խնդիրներ կան, սակայն ասոր պատճառը քանի անգամ որ խնդրոց կարգին վրայ խօսք եղեր է նէ Ժողովն ինք կարգ մը շիներ դացեր է և անոր շարունակութիւնն է այս ալ, իսկ այսօր կուզուի որ Քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն ալ խնդրոց կարգը մտնայ. այդ պահանջումն ընելու իրաւունքն ունէին, բայց ոչ Ատենագրութեանց վաւերացման միջոցին. որովհետև գիտէք որ խել մը Ատենագրութիւններ կան վաւերանալիք, քանի քանի անգամ ասոնց վաւերացումներն ետ մնացին ժամանակ չվատնելու համար, և պնդողներ կային՝ որ այդ Ատենագրութեանց վաւերացման խնդիրը յառաջ անցնի. Ատենապետ էֆ. ալ խոստացած էր որ Պատրիարքական ընտրութեան խնդիրը վերջանալէ ետև անմիջապէս Ատենագրութեանց վաւերացման խնդիրը յառաջ պիտի անցնի: Եթէ այսօր խնդրոց կարգը քննադատութեան չառնուէր, կամ Ժողովը կը ցրուէինք և կամ գործ մը կը տեսնուէր. միշտ այսպէս միջանկեալ խնդիրներով ժամաւաճառ կըլլանք, և գործերն ետ կը մնան: Ուստի ինչպէս Ատենապետ էֆ. ը-

25-11

ուս, եթէ Երեսփոխան էֆէնտիներ կուզեն դիտնալ Թէ ի՞նչ խնդիրներ կան բացը մնացած, Դիւանն անոնց ցանկը կը շինէ և ամփոփ կը բերէ յաջորդ նիստին. և եթէ այդ ցանկը Թերի գտնայ Ժողովը կը լրացնէ. բայց եթէ ինչպէս Փափագեան էֆ. ըսաւ, իւրաքանչիւր Երեսփոխանի ըսածն ալ խնդրոց կարգ անցնի, անոր վերջը չգար: Իսկ այսօր քանի որ որոշում մը չպիտի կրնանք ընել, ևս կառավարիւմ որ այսօրուան խնդրոց կարգը պահուի յառաջիկային համար:

ՔՐԻՍՏՈՍՏՈՒԻ ԵՒ ՓՍՓԱՋԵԱՆ ԷՖ. (ընդմիջելով) — Ո՛չ, ո՛չ, պակասները պէտք է անցնին:

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ ԷՖ. (շարունակելով) — Ամենէն լաւն է այսօրուան խնդրոց կարգը պահել նաև յառաջիկային համար, քանի որ Ժողովը մեծամասնութիւն չունենալով չկրնար որոշում ընել, և ևս յանձնել դիւանին որ մնացած խնդիրները ժողովէ և անոնց ցանկը բերէ յաջորդ նիստին: Ասոր հետ մէկտեղ Սրբազան Հօր Յանձնաժողովի համար ըրած առաջարկութիւնն ալ գովելի և ևս ընդունելի է. ուրիշ անգամներ ալ եղածը կայ ըսաւ Իւթիւճեան էֆ. Ուստի Սրբազան Հայրը կրնայ և ևս իւր իրաւունքն է մինչև յաջորդ նիստ այդ Յանձնաժողովը կազմել, և ուզած երեսփոխանները հրաւիրել: Կարծեմ Թէ այս միջոցը շատ օգտակար պիտի կրնայ ըլլալ, հետեւապէս խըն-

դիր ընելու ալ հարկ չեմ տեսներ, և Ժողովը ալ չմերժեր:

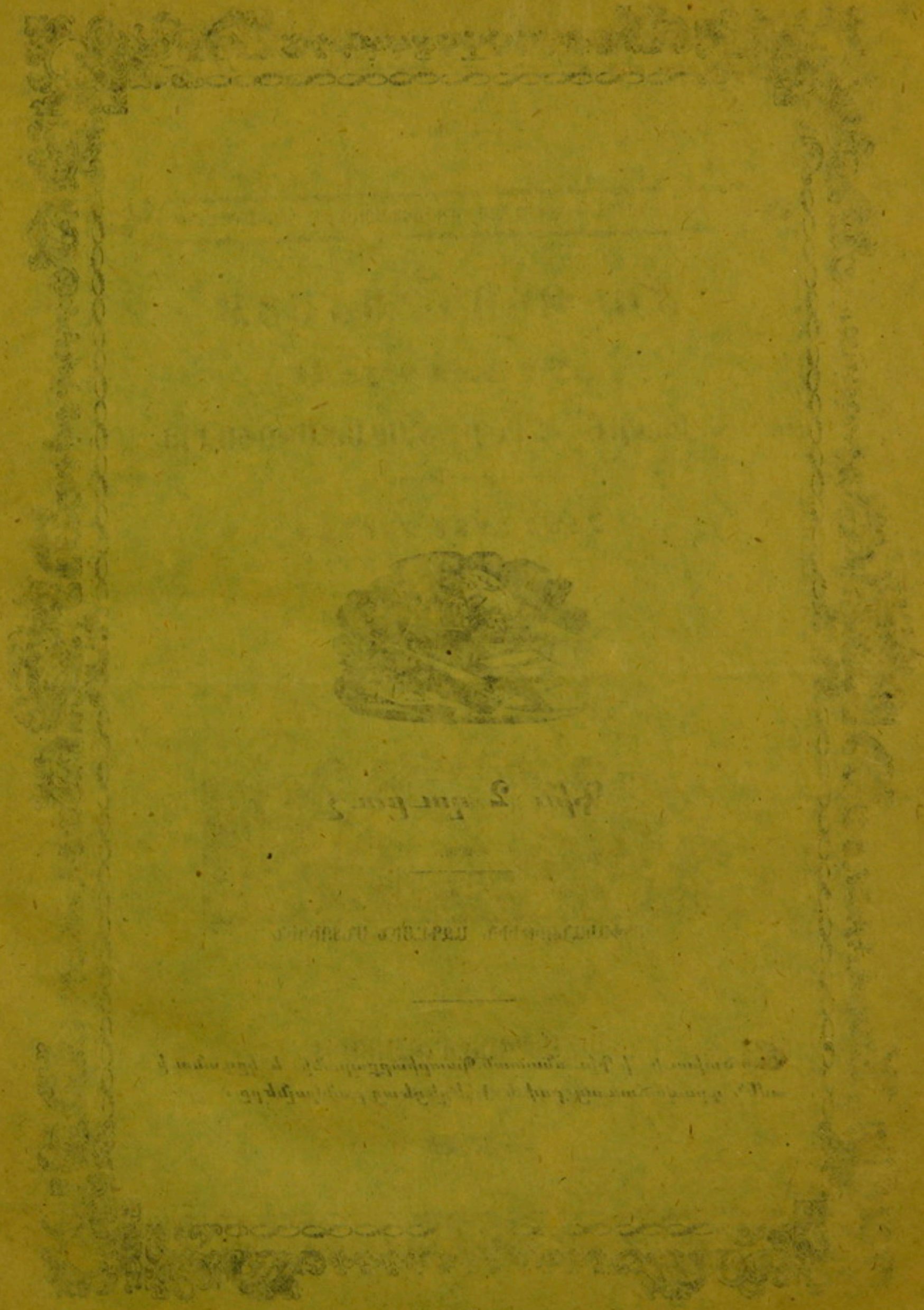
ՂԱՋԱՐՈՍԵԱՆ Ք. ԷՖ. — Պաշտօնական գրեր կան՝ ըսի, որք չեն անցած վերջին ատենագրութեանց մէջ. նմանապէս նիստ մը կայ գումարուած, որուն յիշատակութիւնն ու հետքը չկայ ատենագրութեանց մէջ: Ատենապետ էֆ. ասոնց չպատասխանեց:

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ ԷՖ. — Հիմա հարկ չեմ գտար պատասխանել Քրիստոստուր էֆ. ի ըրած դիտողութեանց. երբ կարգն իւր ըսած ատենագրութեան գայ, որովհետև 63 թիւ վրայ չեն իւր դիտողութիւնները, և նորէն հարցումն ընէ, այն ատեն դիւանը կրնայ պատասխանել, եթէ պատշաճ գատի, վասնզի իրօք բողոքովին անտեղի են իւր ըրած դիտողութիւնները:

Թէև ատենը գոցելու ժամը տակաւին չէր հասած, սակայն արդէն երեսփոխանաց մէկ մասն անյոյս այսօրուան մեծամասնութիւն գոյանալէն, ցրուած ըլլալով և ևս մնացեալ երեսփոխանք ալ ցրուելու տրամադրութիւն ցոյց տալով, Ատենապետ էֆ. պարտաւորեցաւ ատենը գոցել ժամը 9 ին, յառաջիկայ ուրբաթ օր նորէն գումարելու պայմանաւ:

Ատենապետ էֆ. Ա. Ժամանակեայ Ատենապետ ՏԻԳՐԱՆ ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ ՌՈՒՍԻՆԵԱՆ

Գ/ն 2 ՂՈՒՐՈՒՂ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՆՏՈՒԿԻՆ

Կը ծախուի ՚ի Գիւանատան Պատրիարքարանի, և կը գտնուի
ամեն գրաւաճառաց քով և եկեղեցեաց բանկալները :